
PŘIJATÉ TEXTY

P8_TA(2018)0233

Súdán, zejména situace Núry Husajnové Hammádové

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 31. května 2018 o Súdánu, především o situaci Núry Husajnové Hammádové (2018/2713(RSP))

Evropský parlament,

- s ohledem na svá předchozí usnesení o Súdánu,
- s ohledem na Mezinárodní pakt o občanských a politických právech z roku 1966, jehož je Súdánská republika smluvní stranou od roku 1986,
- s ohledem na Úmluvu OSN o právech dítěte, jíž je Súdán smluvní stranou od roku 1990,
- s ohledem na Všeobecnou deklaraci lidských práv z roku 1948,
- s ohledem na rezoluci Valného shromáždění OSN ze dne 19. prosince 2016 o sňatcích v raném věku a nucených sňatcích dětí,
- s ohledem na Úmluvu o odstranění všech forem diskriminace žen (CEDAW) přijatou Valným shromážděním OSN v roce 1979 a na Deklaraci Organizace spojených národů o odstranění násilí páchaného na ženách (DEVAW), kterou přijalo Valné shromáždění OSN v roce 1993,
- s ohledem na rezoluci Valného shromáždění OSN č. 62/149 ze dne 18. prosince 2007 požadující moratorium na trest smrti, kterou předložila EU a která byla znovu potvrzena v letech 2008, 2010, 2012, 2014 a 2016,
- s ohledem na první protokol Africké charty lidských práv a práv národů přijaté v roce 1981, který se týká práv žen v Africe,
- s ohledem na články 16 a 21 Africké charty práv a blaha dítěte ratifikované dne 29. listopadu 1999,
- s ohledem na naléhavou žádost týkající se případu Núry Husajnové Hammádové, kterou dne 17. května 2018 zaslal Africký výbor odborníků pro práva a blaho dítěte (ACERWC) orgánům Súdánské republiky,
- s ohledem na súdánskou ústavu z roku 2005,

- s ohledem na článek 96 (doložka o lidských právech) Dohody z Cotonou, kterou vláda Súdánu podepsala v roce 2005,
  - s ohledem na Agendu pro udržitelný rozvoj 2030,
  - s ohledem na čl. 135 odst. 5 a čl. 123 odst. 4 jednacího řádu,
- A. vzhledem k tomu, že Núra Husajnová Hammádová byla ke sňatku s Abdurrahmánem Hammádem přinucena svou rodinou coby dítě ve věku 16 let; vzhledem k tomu, že Núra uvedla, že ji manžel poprvé znásilnil s pomocí členů své rodiny; vzhledem k tomu, že podle její svědecké výpovědi ji dne 2. května 2017 znásilnil Abdurrahmán s pomocí tří mužů, kteří ji drželi; vzhledem k tomu, že Núra poté v sebeobraně svému manželovi způsobila smrtelné bodné zranění, když se ji následujícího dne pokusil znovu znásilnit; vzhledem k tomu, že následné lékařské vyšetření ukázalo, že Núra byla během potyčky se svým manželem také zraněna;
- B. vzhledem k tomu, že Núra Husajnová Hammádová byla držena ve vězení v Omdurmanu do 29. dubna 2018, kdy byla shledána vinnou z úkladné vraždy; vzhledem k tomu, že Núra Husajnová Hammádová, které je nyní 19 let, byla odsouzena ústředním soudem v Omdurmanu za zabití muže, ke sňatku s nímž ji přinutil její otec; vzhledem k tomu, že při vynesení rozsudku si rodina manžela zvolila jako odpovídající „trest“ pro Nuru Husajnovou rozsudek smrti; vzhledem k tomu, že proti jejímu trestu bylo podáno odvolání;
- C. vzhledem k tomu, že vysoký komisař OSN pro lidská práva shromáždil informace o tom, že soud při vynesení rozsudku nezohlednil důkazy o nuceném sňatku Nury Husajnové, jejím znásilnění a dalších formách genderově motivovaného násilí, kterým byla vystavena, jakožto polehčující okolnosti; vzhledem k tomu, že odborník OSN pro sumární popravu prohlásil, že vynesení rozsudku smrti v případě s jasnými důkazy o sebeobraně představuje svévolné zabití;
- D. vzhledem k tomu, že Súdán zaujímá v žebříčku indexu lidského rozvoje i indexu OSN pro rovnost mužů a žen 165. místo ze 188 zemí; vzhledem k tomu, že Výbor OSN pro práva dítěte a Výbor OSN pro lidská práva vyjádřil vážné obavy v souvislosti se situací v oblasti lidských práv žen v Súdánu; vzhledem k tomu, že se súdánský právní systém zakládá na islámském právu šaría; vzhledem k tomu, že existují důkazy o tom, že ženy nemají v politické, kulturní a hospodářské oblasti rovnocenné postavení s muži, jsou oběťmi genderově motivovaného násilí, a to bez ohledu na jejich víru, rasu nebo národnost;
- E. vzhledem k tomu, že súdánská ústava stanoví, že „stát ženy chrání před bezprávím a podporuje rovnost žen a mužů“; vzhledem k tomu, že zvláštní zástupkyně OSN pro sexuální násilí v konfliktech Pramila Pattenová po své návštěvě Súdánu, která proběhla od 18. do 25. února 2018, uvedla, že v zemi panuje hluboce zakořeněná kultura popírání sexuálního násilí; vzhledem k tomu, že nucené sňatky, znásilnění v manželství a genderově založené násilí jsou v Súdánu považovány za něco naprosto běžného a všechny tyto formy násilí jsou obhajovány s poukazem na tradice, kulturu a náboženství; vzhledem k tomu, že do dnešního dne úřad zvláštního státního zástupce nevyšetřil ani jediný případ sexuálního násilí souvisejícího s konfliktem;
- F. vzhledem k tomu, že mandát Mezinárodního trestního soudu, který bojuje proti

beztrrestnosti v případě válečných zločinů, zločinů proti lidskosti a genocidy, zahrnuje také brutální činy, jejichž oběťmi jsou často ženy, včetně široké řady sexuálních a genderově motivovaných trestných činů; vzhledem k tomu, že Mezinárodní trestní soud vydal dne 4. března 2009 zatykač na soudánského prezidenta Omara al Bašira v souvislosti s obviněním z pěti zločinů proti lidskosti: vraždy, vyhlazování, nuceného přesunu, mučení a znásilnění;

- G. vzhledem k tomu, že byla spuštěna celosvětová kampaň „spravedlnost pro Núru Husajnovou Hammádovou“, jejímž cílem je zrušení trestu smrti, který byl nad ní vynesena; vzhledem k tomu, že do května 2018 podepsal petici nazvanou „spravedlnost pro Núru Husajnovou Hammádovou“ téměř 1 milion osob; vzhledem k tomu, že zastrašování obhájců představuje útok na spravedlivý soudní proces, a vzhledem k tomu, že Núra Husajnová Hammádová, která byla znásilněna, potřebuje psychologickou pomoc;
- H. vzhledem k tomu, že případ Núry Husajnové Hammádové vyvolal mezinárodní pozornost ohledně práv žen a poukázal na problematiku nucených sňatků a znásilnění v manželství v Súdánu, kde je podle zákonů možné, aby sňatek uzavíraly osoby ve věku pouhých 10 let; vzhledem k tomu, že čin znásilnění v manželství byl soudánskými právními předpisy oficiálně uznán teprve v roce 2015; avšak vzhledem k tomu, že soudní orgány tento čin odmítají uznávat jakožto trestný čin;
- I. vzhledem k tomu, že aktivisté bojující za práva žen a dětí s rostoucí intenzitou vyvíjejí kampaně proti nuceným sňatkům dívek a sňatkům nezletilých dívek, které jsou v Súdánu velmi rozšířené; vzhledem k tomu, že předcházení všem podobám násilí vůči ženám a dívkám a reakce na ně, včetně nucených sňatků a sňatků v raném věku, jsou jedním z cílů akčního plánu EU pro rovnost žen a mužů pro období 2016–2020;
- J. vzhledem k tomu, že jak organizace Human Rights Watch (HRW), tak nezávislý odborník OSN pro Súdán ve své zprávě za rok 2017 uvedly, že soudánské bezpečnostní síly používají sexuální násilí, zastrašování a další formy zneužívání k tomu, aby v celé zemi umlčely ženy bojující za lidská práva; vzhledem k tomu, že právníkovi Núry Husajnové Hammádové zabránily vnitrostátní zpravodajské a bezpečnostní služby v rámci silí zastrašovací kampaně v tom, aby uspořádal tiskovou konferenci; vzhledem k tomu, že Náhíd Džabralláhová, ředitelka nevládní organizace SEEMA, která pracuje s oběťmi genderového násilí v hlavním městě Súdánu Chartúmu, byla několikrát uvězněna za vedení kampaně na podporu Núry Husajnové Hammádové, neboť Súdán zavádí omezení svobody projevu;
- K. vzhledem k tomu, že se Súdán dosud nepřipojil k Úmluvě o odstranění všech forem diskriminace žen;
- L. vzhledem k tomu, že EU v současnosti v Súdánu financuje projekty v hodnotě 275 milionů EUR, zejména prostřednictvím Evropského rozvojového fondu (ERF), evropského nástroje sousedství (ENI), evropského nástroje pro demokracii a lidská práva (EIDHR) a nástroje přispívajícího ke stabilitě a míru (IcSP); vzhledem k tomu, že Súdán doposud neratifikoval přepracované znění dohody z Cotonou;
- M. vzhledem k tomu, že ženy jsou v Súdánu diskriminovány, svévolně zatýkány a jsou vystavovány ponižujícím trestům; vzhledem k tomu, že podle nezávislého odborníka OSN pro Súdán tzv. zločiny proti veřejné morálce, jako jsou tresty pro ženy, které jsou

údajně „neslušně“ oblečeny, a ponižující tělesné tresty porušují mezinárodní normy v oblasti lidských práv; vzhledem k tomu, že články 151, 152, 154 a 156 trestního zákoníku Súdánu posilují omezení stanovená pro ženy, která se týkají způsobu jejich oblékání i chování na veřejnosti; vzhledem k tomu, že porušení těchto zákonů je trestáno pokutami a v některých případech dokonce bičováním;

- N. vzhledem k tomu, že EU poskytuje Súdánu podporu, která kombinuje rozvojovou a humanitární pomoc, avšak také podporuje velmi kontroverzní operace týkající se ochrany hranic a boje proti pašeráctví a převaděčství, mimo jiné také prostřednictvím tzv. projektu ROCK;
1. vyjadřuje hluboké politování nad rozsudkem smrti pro Núru Husajnovou Hammádovou a hluboce s tímto trestem nesouhlasí; vyzývá soudanské orgány, aby trest smrti zmírnily a plně zohlednily skutečnost, že paní Husajnová jednala v sebeobraně a snažila se ubránit muži, který se ji za pomoci kompliců pokusil znásilnit;
  2. vyzývá soudanské orgány, aby plně dodržovaly vnitrostátní právní předpisy a mezinárodní normy v oblasti lidských práv, včetně Protokolu Africké charty lidských práv a práv národů o právech žen v Africe a protokolu Soudního dvora Africké unie, které byly přijaty dne 11. července 2003; připomíná, že podle mezinárodních norem představuje vynesení trestu smrti v případě jednoznačných důkazů o sebeobraně svévolné zabití, především v případech, kdy byly z vraždy obviněny ženy, které jednaly v sebeobraně;
  3. připomíná soudanským orgánům jejich povinnosti zajistit dodržování základních práv, včetně práva na spravedlivý proces; trvá na tom, že musí být přijata veškerá nezbytná opatření k tomu, aby soudní proces s Núrou Husajnovou Hammádovou splňoval nejpřísnější požadavky spravedlivého a řádného procesu;
  4. znovu opakuje, že je naprosto nezbytné, aby došlo k přehodnocení a přepracování hlavních soudanských zákonů, včetně zákona o národní bezpečnosti z roku 2010 a zákonů regulujících sdělovací prostředky a občanskou společnost, tak aby odpovídaly mezinárodním normám, na nichž se zakládá svoboda projevu, shromažďování a sdružování; vyjadřuje znepokojení v souvislosti s rozsáhlými pravomocemi, na základě nichž mohou národní zpravodajské a bezpečnostní služby zatýkat a zadržovat osoby; tyto služby svévolně zatýkají a zadržují osoby, které jsou často mučeny a vystaveny různým formám špatného zacházení, a jejich příslušníci požívají imunitu před stíháním;
  5. konstatuje, že vzhledem k tomu, že je případ projednáván v rámci soudního systému, mají soudanské orgány stále povinnost prokázat, že nepřehlížejí znásilnění nebo genderové násilí, a musí zachránit život mladé ženy, jejíž život byl již z mnoha důvodů, které byly mimo její kontrolu, zničen; žádá soudanské orgány k zajištění toho, aby byly veškeré případy genderového a sexuálního násilí, včetně znásilnění v manželství a domácího násilí, trestně stíhány a pachatelé nesli za tyto činy odpovědnost; naléhavě vyzývá soudanské orgány, aby se zabývaly problémem dětských a nucených sňatků a znásilnění v manželství;
  6. naléhavě žádá soudanské orgány, aby okamžitě, nezávisle a nestranně vyšetřily obvinění vznesená vůči soudanským bezpečnostním silám, která se týkají použití násilí na ženách, jejich zastrasování a dalších forem jejich zneužívání;

7. vyjadřuje politování nad tím, že národní zpravodajské a bezpečnostní služby zakázaly tiskovou konferenci, kterou pořádal právníký tým Núry Husajnové Hammádové poté, co byl nad ní vynesena rozsudek; hluboce nesouhlasí s pronásledováním aktivistů v oblasti lidských práv a právníků, k němuž dochází v souvislosti s případem Núry Husajnové Hammádové,
8. naléhavě vyzývá soudánské orgány, aby zajistily plnou ochranu fyzické a psychické integrity jak Núry Husajnové Hammádové během jejího věznění, tak fyzickou a psychickou integritu jejích právních zástupců a rodinných příslušníků;
9. opakuje svůj rozhodný nesouhlas s uplatňováním trestu smrti ve všech případech a za všech okolností; domnívá se, že trest smrti je formou krutého, nelidského a ponižujícího zacházení; naléhavě žádá soudánské orgány, aby se řídily moratoriem OSN na trest smrti; vyzývá Súdán, aby ratifikoval Úmluvu OSN proti mučení a úmluvu CEDAW;
10. upozorňuje soudánské orgány, že by lepší ochrana lidských práv žen a trestní stíhání znásilnění v manželství mohly zachránit mnoho životů a zabránit případům, jako je případ Núry Husajnové Hammádové;
11. jednoznačně odsuzuje dětské a nucené sňatky a násilí páchané na ženách a dívkách v Súdánu i v jiných zemích; zdůrazňuje, že stávající odvolání proti trestu paní Husajnové, které se omezuje na formální a právní aspekty trestního stíhání, aniž by byly zohledněny dané skutečnosti, není podle Mezinárodního paktu o občanských a politických právech, který Súdán ratifikoval, dostačující; naléhavě žádá orgány, aby provedly doporučení Výboru pro práva dítěte týkající se změny zákona o osobním statutu a zvýšily zákonný věk pro uzavření sňatku;
12. důrazně požaduje, aby EU a její členské státy zajistily, aby se při realizaci projektů se soudánskými orgány dodržovala zásada „neškodit“, která by vyloučila spolupráci s osobami odpovědnými za porušování lidských práv;
13. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi, prezidentovi Súdánu, Africké unii, generálnímu tajemníkovi OSN, spolupředsedům Smíšeného parlamentního shromáždění AKT-EU a Panafrickému parlamentu.